

BESZÁMOLÓ A POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI ÉS NEMZETKÖZI
MAGÁNJOGI KUTATÁSOKAT VÉGZŐ DOKTORANDUSZOK
ÉS DOKTORJELÖLTEK
IV. ORSZÁGOS KONFERENCIÁJÁRÓL

2015. március 13-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán negyedik alkalommal került megrendezésre a Polgári Eljárásjogi és Nemzetközi Magánjogi Kutatásokat Végző Doktoranduszok és Doktorjelöltek Országos Konferenciája. A PPKÉ JÁK Doktori Iskolája és Magánjogi Kutatócsoportja társ-szervezésével létrehívott rendezvény az elmúlt évek hagyományait követve kívánt lehetőséget teremteni a „*Határon átnyúló viták rendezése: Törekvések és Megoldások*” című konferencia keretében a polgári eljárásjoggal és nemzetközi magánjoggal foglalkozó fiatal kutatók számára, hogy tudományos eredményeiket egymással és az érdeklődő, magas számú hallgatósággal megosszák.

A konferencia Plenáris ülését a Doktori Iskola vezetőjeként *Dr. Bándi Gyula tanszékvezető professzor úr* nyitotta meg, aki köszöntő gondolatai mellett a határon átnyúló jogvitákban megjelenő interdiszciplinális problémák összetettségére hívta fel a figyelmet.

A 2012-ben útjára indított, az elmúlt években az ország csaknem minden jog-és államtudományi doktori iskolájának PhD hallgatóit megmérettetésre indított kezdeményezés megálmodója, *Dr. Harsági Viktória tanszékvezető professzor asszony* megköszönve a konferencia szervezésében részt vett oktatók (*Dr. Raffai Katalin, egyetemi docens; Dr. Szabó Sarolta, egyetemi docens; dr. Horváth E. Írisz, tudományos segédmunkatárs és dr. Suri Noémi, tudományos segédmunkatárs*) munkáját, a rendezvény célját méltatta: az évről évre magas számban megnyilvánuló doktoranduszok és doktorjelöltek által közölt hozzáadott gondolatok teszik igazán értékessé a konferenciát. A visszatérő előadók lelkesedése mellett más jogterületek művelőinek témához való alkalmazkodása is egyfajta visszajelzés a szervezők számára, hogy a doktoranduszok és doktorjelöltek számára – kutatási eredményeik prezentálása érdekében – nélkülözhetetlen az ilyen tudományos fórumokon való aktív részvétel.

A Plenáris ülés első előadójaként *Prof. Dr. Szabó Imre, prodeán úr* (SZTE ÁJTK) szólalt fel „*Súlyponti kérdések a polgári perrendtartás rekodifikációjában*” című referátumával. Előadásának középpontjában a perjogi kodifikációk szükségességének kérdése állt. A XIX. századtól kezdődően a polgári perrendtartások kodifikációinak történeti áttekintése mellett, az egyes kodifikációk mozzatárugóit a társadalmi és gazdasági viszonylatában ismertette. A jelenleg zajló perjogi kodifikáció sarokpontjai közül az alapelvek jelentősége, az osztott perszerke-

zet, az albíró intézményének bevezetése, a polgári perben biztosítható elektronizáció lehetőségei és korlátai, a kollektív igényérvényesítés szabályozásának szükségessége, valamint a polgári eljárásjogot érintő uniós szabályozás törvénykönyvben való elhelyezése kérdésében fejtette ki álláspontját.

Második előadóként *Dr. Horváthy Balázs docens úr* (SZE ÁJTK) tartotta meg referátumát „*Reformelképzelések a WTO vitarendezési eljárásával kapcsolatban*” címmel. Az államok közötti speciális kereskedelmi vitarendezési mód közvetlen hatásait az elmúlt 20 év tapasztalatai tükrében mutatta be. A vitarendezési mechanizmus sajátosságainak feltárását követően a reformelképzelések fő irányait ismertette. Véleménye szerint a vitarendezési eljárás lehetséges reformjának alapvető kérdései: szükséges-e a reform, a tagállamok érdekeltek-e ebben a reformban, és vajon a reform érdekében valóban lebontható-e a legnagyobb akadály, az ún. kompromisszum követelménye? Az előadó négy területet határozott meg, mely körében konszenzust kellene kialakítani a WTO jelenlegi 160 tagja körében: a transzparencia, a harmadik felek eljárásban való részvétele, a társadalmi részvétel kérdése, valamint a kereskedelmi túlmutató területek integrálása.

A Plenáris ülés *Dr. Edyta Gapska*, egyetemi docens asszony (John Paul II Catholic University – Lublin) „*Prospects of Online Dispute Resolution in Family Matters*” című vendégelőadásával zárult. A referátum az online vitarendezés családjogi jogvitákban való alkalmazhatóságának, az egyes technikák megfelelőségének lehetőségeit vette górcső alá. Az eljárásban lévő gyakorlati előnyökre reflektálva a méltányos egyezség jogszabályok általi biztosításának nehézségeire hívta fel a figyelmet. A technológia folyamatosan változásokat hoz a világban. Ez nemcsak a polgári eljárásjog speciális intézményeiben eredményez szükségszerű módosításokat, hanem a polgári jogvitákban való ítélezés alapvető elveire is kihatással van.

A Plenáris ülést követően a konferencia résztvevői két szekcióra oszlottak: a doktoranduszok a polgári eljárásjog témakörében *Prof. Dr. Szabó Imre prodékán úr* és *dr. Horváth E. Írisz dékáni titkár asszony* megosztott szekcióvezetése mellett kezdhették meg előadásaik prezentálását, a Nemzetközi Magánjogi Szekció *Dr. Horváthy Balázs docens úr* vezetésével folytatta munkáját.

Nemzetközi magánjogi szekció

Vincze Gabriella (PPKE JÁK) az „*Európai jogharmonizáció: az elektronikus kereskedelem szabályozásának kihívásai*” címmel tartotta előadását. Ugyan a CESL (Common European Sales Law) visszavonása 2015-ben megtörtént, azonban a Bizottság 2015-ben lévő jogalkotási tervei között szerepel – 1997 óta – az elektronikus kereskedelem. Az Európa 2020 stratégia tartalmazza a digitális menetrendet egy összefüggő digitális belső piac létrehozására. A doktoranda felhívta a figyelmet arra, hogy a Bizottság céljai között a munkahelyteremtés, befektetés ösztönzés és a KKV-k után közvetlenül az elektronikus kereskedelem szerepel prioritásként. Ezután először az e-kereskedelem fogalmáról beszélt, rávilágítva arra, hogy nincs egy egységes definíció (pl. az e-business tágabb értelemmel bír az irodalomban), majd a B2B, B2C, C2C, B2CC viszonyokról, az adásvétel fogalmi határainak és a digitális tartalmak szolgáltatásának bizonytalanságairól fejtette ki álláspontját.

Bozsó Zoltán (PPKE JÁK) a „*Beruházási Viták Nemzetközi Központjának (ICSID) szerepéről és működéséről*” szóló prezentációját a tőkebefektetésekkel és annak kockázataival (üzleti-, árfolyam-, politikai- és szabályozási kockázat) indította. Az 1965-ben létrejött ICSID-nek jelenleg 159 állam részese, beleértve – 1987 óta – hazánkat is. A szervezet a külföldi befektetők és az államok közötti jogvita rendezésére: békéltetést és egy választottbírói eljárást biztosít. Megalakulása óta az ICSID 500 jogvita rendezésében vett részt. Az előadó részletesen bemutatta a szervezet működését: joghatóságát, anyagi és eljárásjogi szabályait. Előadását a Magyarországot érintő ügyekkel zárta. Kiemelte, hogy eddig összesen 12 eset érintette/érinti Magyarországot (6 ügy van folyamatban). Végül ezek közül két ügyet ismertetett: az ACD Affiliate Limited vs. Republic of Hungary és az Emmis International Holding BV vs. Hungary (Sláger rádió ügy).

Margittay-Mészáros Árpád (SZTE ÁJTK) a „*Határokon átnyúló adatvédelem irányai az EU-ban*” címmel tartott referátumában a személyes adatok védelmét szabályozó európai uniós jogi keretrendszer átfogó reformját vette górcső alá. A Bizottság az új javaslatokkal az egyéni jogok megerősítését célozza, továbbá a globalizációval és az új technológiákkal kapcsolatos problémák megoldására törekszik. Kiemelte az egyablakos rendszert (a több tagállamot érintő esetekre), valamint az Európai Adatvédelmi Testületet. Álláspontja szerint a több tagállamot érintő ügyek esetén jelenleg nincs együttműködés, bizonytalan kimenetelűek az ügyek, ezért a határon átnyúló esetekben az együttműködés és az egyértelmű joghatósági szabályozás fontosságát kell szem előtt tartani.

Muzsalyi Róbert (PPKE JÁK) „*Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában*” című lendületes és logikus felépítésű referátumában az uniós jog nemzeti polgári eljárásjogra gyakorolt hatását elemezte, azon belül is a közvetett hatást, azaz az EUB jogalkotóra és jogalkalmazóra gyakorolt hatását. Ennek keretében kiemelte azon ügyeket, ahol a nemzeti bíróságok az uniós testület döntései után másként kell értelmezzék a normaszöveget, mint korábban. Az EUB már 1976-ban deklarálta, hogy az eljárásjogi autonómia nem korlátlan, mert figyelemmel kell lennie az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvére. A doktorandusz ennek kapcsán bemutatta a frissen született Baczó és Vizsnyiczai v. Raiffeisen Bank (C-567/13. sz.) eseten keresztül az egyenértékűség elvét. Eszerint a jogalanyok uniós jogainak védelmét biztosító bírósági eljárásjogi szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló belső helyzetekre vonatkozó szabályok (ld. Asturcom ítélet, C-40/08. sz.). Ezután a példaügy vonatkozásában a tényleges érvényesülés elvét is vázolta, amely dogma alapján az eljárásjogi szabályok a gyakorlatban nem tehetik lehetővé a rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (ld. Pohotovost' ítélet, C-470/12. sz.).

Az ebédszünetet követően *Balog Balázs* (SZTE ÁJTK) érdekes és alapos prezentációjával szemléltette korántsem egyszerű témáját: „*A határon átnyúló vitarendezés lehetőségei és korlátai a szénhidrogén koncessziók esetében*”. A magyar szénhidrogén vagyon koncesszió kapcsán bemutatta a 2013-ban, majd 2014-ben kiírt pályázati kört. Az összefüggő jogszabályi háttér (nemzeti vagyonról szóló törvény; koncessziós törvény; részletszabályok a bányászati törvényben; Ptk.) elemzése után szemléletesen ábrázolta a koncesszió szereplőit, tárgyát, a szénhidrogén koncesszió

dologi jogi háttérét és a választottbírószági rendelkezéseket. A jogviták rendezésénél a koncessziós törvényt és a nemzeti vagyronról szóló törvényt vetette össze a választottbírószági törvény módosításával, kiemelve az ellentmondásokat tartalmazó 14/2013. AB határozatot, és rávilágítva a választottbírószági kikötés – akkor még hatályos – tilalmának és a magyar jog kötelező alkalmazásának gyakorlati problémáira.

Bujdos Ágnes (DE ÁJK) a „*Kijevi Jegyzőkönyv az ipari balesetek határokon áterjedő hatásaiból eredően a határvizeken okozott károkért viselt polgári jogi felelősségről és kártérítésről*” címmel adott elő. A víz védelmének fontosságát alátámasztva először két egyezményt elemzett. A helsinki vízügyi egyezményt (1992), amely 1996 óta hatályos, jelenleg 40 állam ratifikálta, és tartalmazza – többek között – a „határvíz” és a „határokon áterjedő hatás” fogalmát. Ezután az ipari balesetekről szóló egyezményt (1992, Helsinki), amely 2000-ben lépett hatályba, és 41 ország ratifikálta. E körben az „ipari baleset” korlátozott definíciójáról szólt (hiszen az nem terjed ki pl. a nukleáris balesetekre, vagy a katonai létesítményben bekövetkezett balesetekre). A Kijevi Jegyzőkönyvet (2003) aláíróknak legalább az egyik fenti egyezményhez csatlakozniuk kell, s a Jegyzőkönyvet eddig ugyan 24 ország aláírta, azonban csak Magyarország ratifikálta (2004-ben). Ennek közvetlen kiváltó oka a tiszai csián per volt. Érdekessége a Jegyzőkönyvnek, hogy megjelenik az ökológiai kár fogalma, valamint el lehet számolni a megelőzésre, vagy a minimalizálásra vagy mérséklésre fordított költségeket is. A Kijevi Jegyzőkönyv sikertelenségére három okot hozott a doktoranda: a motiváció hiánya, a kár fogalmának tág meghatározása és a pénzügyi biztosíték rendszere.

Gulyás Dávid (PPKE JÁK) „*A többoldalú, nemzetközi gazdasági szerződések formai és tartalmi jellegzetessége a klinikai kutatások területén*” címmel vázolta kutatását. Beszélt a klinikai vizsgálatról, az ellenőrzésről (Food and Drug Agency szerepéről és az engedélyezésről), majd a szerződések szereplőiről: gyógyszercégek, CRO (Contract Research Organization) cégek, végül a szerződéstípusokról és a felek közötti jogviszonyokról. Ez utóbbit egy olyan kutatási szerződésnek minősítette, amelyben eredménykötelelem és gondosságkötelelem váltja egymást. Kiemelte e szerződéstípus főbb elemeit: osztott felelősségi rendszer, eredmények felhasználási jogai, adatkezelés, ellenőrzés, összeférhetetlenségi szabályok és a vitarendezés (mely általában választottbíráskodás).

Németh Ildikó (PPKE JÁK) élvezetes és izgalmas témát dolgozott fel: a „*Domicile, mint a határon átnyúló viták rendezésének angolszász megoldása*” címmel. A doktoranda elsőként a domicile kapcsolóelvének értelmezéséről és kivételezett szerepéről ejtett szót. A kifejezés fordításával kapcsolatosan utalt arra, hogy a 'lakóhely' szó más tartalommal bír, ezért maradt a precízebbnek tűnő angol elnevezésnél. Maga az elv az angol esetjogban fejlődött ki, gyökerei a kánonjoghoz vezethetők vissza. Ezután rátért a hatályos angol jogbeli domicile fajtáira, amely lehet eredeti domicile (születéssel szerzett, „törvény” erejénél fogva, nem lehet vele felhagyni), vagy választással szerzett domicile (feltételei: a tényleges lakóhely és a tartós letelepedés szándéka – így a menekült, a katonai szolgálatot teljesítő, az elítélt, vagy a gyógykezelésen tartózkodó személy nem szerezheti azt meg). Tartalmas előadását a hallgatóságot is „megmozgató” esetekkel is „fűszerezte”, pl. a Marc vs. Marc ügy.

Kozák Henriett (ELTE ÁJK) doktoranda, gyakorló bíróként, az *aktuális kérdéseket és válaszokat* kutatta az *európai családjogot érintő bírósági eljárásokban*. Prezentációjában a leggyakoribb pertípusról a házasság felbontásáról és az azzal kapcsolatos járulékos kereseti kérelmekről beszélt, különösen a szülői felelősségről. A Brüsszel II bis rendelet joghatósági szabályainak bemutatása után a hazai praxisra térve leszögezte, hogy egyre több a határon átnyúló családi jogi per, különösen a szülői felelősségi kérdésekben. Ennélfogva érdekesítő referátumában főként a Brüsszel II bis rendelet 12. cikkének (1) bekezdését helyezte fókuszba, amely szerint a házasság felbontásával kapcsolatban eljáró bíróság eljárhat a szülői felelősség kérdésében is. Végül a jogszabályhely értelmezésének aktuális gyakorlati kérdéseiről szolt: az időbeli alkalmazásáról; az érdemi perbebocsátkozás formáiról.

A rövid kávészünetet követően *Kovács Viktória* (SZE ÁJTK) „*A tengeri árutovábbítás szabályozásának fejlődése. A Brüsszeli Egyezmény*” címmel tartott előadásában a tengeri árutovábbítás fejlődési ívét három szakaszra osztotta: ipari forradalom–Brüsszeli Egyezmény; „konténerforradalom”–ENSZ konvenciók–Hamburgi Egyezmény; Rotterdami Egyezmény. Előadásában az első korszakról adott részletes ismertetőt, így a vonalhajózás kialakulásának kezdeteiről, valamint a fuvarjogi szabályozás egyes egységesítési kísérleteiről mind Európában, mind az USA-ban (utóbbiban a népszerű Harter Act-ről). Az új lendületet kapó nemzetközi jogegységesítés eredményeképp elfogadták a Brüsszeli Egyezményt, amely rendelkezik pl. a tengerképeségről, a rakományképeségről, valamint a felelősségkorlátozásról. Konklúziójában a doktoranda kifejtette, hogy a 2009-es Rotterdami Egyezmény valójában viszszanyúl a Brüsszeli Egyezmény szabályaihoz, főként a felelősség kérdéseiben.

Polgár Miklós (PTE ÁJK) „*A polgári jogi vita határokon átnyúló rendezésének kihívásai az összehasonlító jog szemszögéből*” címmel kiindulópontként az összehasonlító jog szerepéről és az európai polgári jog gyökereinek összehasonlításáról ejtett szót. Ezután a magánjog hatását mutatta be a nemzetközi jogra és vice versa (kitérve a Riggs vs. Palmer ügyre, 1889-ből). Majd röviden kitért az Európai Unió magánjogi fejlődésére.

Kis Réka (ELTE ÁJK) „*A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról szóló, azaz a Brüsszel II bis rendelettel kapcsolatos aggályok*”-ról tartott referátumot. Kifogásként a szokásos tartózkodási hely értelmezhetőségét vetette fel, majd a ‘házassági ügyek’ fogalmának sokszínűségét. Ez utóbbi tekintetében példának hozta az egyenmű házastársak helyzetét (külön kitérve a román Ptk.-ra). Előadását az állampolgárság elve esetén a többes állampolgárság egyenlőségének veszélyeivel folytatta, lásd az EUB gyakorlatában felmerült Hadadi ügy. A doktoranda végül a szülői felelősséggel kapcsolatos aggályait mutatta be. Helyeselhető nézete szerint a Brüsszel II bis rendelet túlzottan merev, az uniós instrumentum jogbiztonságra törekvő rendelkezései tulajdonképpen az emberséges megoldást igénylő valós helyzetek kárára valósulnak meg.

Polgári eljárásjogi szekció

A Polgári Eljárásjogi Szekció első eladójaként *Asbóth-Hermányi Lőrinc Bence*, doktorandusz (PPKE JÁK) ismertette az 1896/2006/EK rendelet, a 44/2001/EK rendelet és a 2005. évi VII. törvény alkalmazása körében a joggyakorlat által felszínre hozott visszásságokat. Az előadó bírósági határozatok tükrében vizsgálta meg az európai fizetési meghagyásos eljárás és a magyar fizetési meghagyásos eljárás kapcsolódási pontjait, ezen felül arra a kérdésre kereste a választ, hogy a Montreali Egyezményen alapuló kártérítési követelés a „nem vitatott követelés” kategóriájába sorolható-e.

Másodikként *Suri Noémi*, tudományos segédmunkatárs (PPKE JÁK) „*A határon átnyúló öröklési ügyekben kiadott okiratok szabályozása*” című referátuma körében az európai öröklési rendelet közokiratokra irányadó szabályozásának kritikai szemléletű elemző megközelítését végezte el. Ugyan a rendelet taxative nem mondja ki, hogy a közokiratok bizonyító erejének megítélése kapcsán a *lex fori* vagy a *lex causae* kapcsolódva az irányadó, azonban a közokiratok megtámadására vonatkozó szabályozás révén mégis nyilvánvalóvá válik az európai jogalkotói szándék. Az előadó megállapítása szerint a rendelet a közokiratok *alaki bizonyító ereje* tekintetében a *lex fori elvének*, az *anyag bizonyító erő* tekintetében a *lex causae* elvének enged teret.

A szekcióülés harmadik előadása *Juhász Krisztina*, doktoranda (PPKE JÁK) „*Rendeletek egymás között, hatály, joghatóság, elismerés, végrehajthatóság*” címmel hangzott el. Az élettársak személyi és vagyoni viszonyaira alkalmazandó jogból fakadó tagállami jogértelmezési nehézségeket az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárásban hozott döntései fényében ismertette.

Horváth E. Írisz, tudományos segédmunkatárs (PPKE JÁK) „*Közös(ségi) elvek? – A kollektív jogorvoslat elvei Európában*” című előadásában a kollektív jogorvoslat körében született uniós jogforrások történeti áttekintését követően, az e tárgyban született bizottsági ajánlás alapelveinek részletes bemutatására vállalkozott. Hess professzor nyomán kifejtésre került, hogy az ajánlásban megfogalmazott elvek egyfajta sajátos eszköztárat biztosítanak az igények érvényesítésére, melynek konkrét tartalommal való megtöltése a tagállamok feladata. Az előadó az ajánlás legnagyobb fogyatékoságaként az egyezség jóváhagyására vonatkozó rendelkezések hiányát jelölte meg.

Az ebédszünetet követően a Polgári Eljárásjogi Szekció délutáni ülése *Légrádi István*, tanársegéd (ELTE ÁJK) „*A bizonyítás szabályozása a Róma I. és a Róma II. rendeletben*” című referátumával folytatódott. Az előadó a rendeletek kapcsolódási pontjai, a normaszövegek elemzése mellett a gyakorlatban felmerülő jogalkalmazási kihívásokat szemlélte.

Hideg Milán István, doktorandusz (PTE ÁJK) a határon átnyúló bizonyításfelvétel visszásságait a polgári bíró szemszögéből tárta az érdeklődő hallgatóság elé. Az Európai Unió Bíróságának kapcsolódó esetjogán keresztül a központi szerv, a megkereső és megkeresett bíróság közötti kommunikációs nehézségeket taglalta. Előadásában arra mutatott rá, hogy a gyakorlatban a megkeresések száma jóval meghaladja a közvetlen bizonyításfelvétel eseteit. Az előadó a videókonferencia lehetőségeinek bátrabb kiaknázását hangsúlyozta.

Malik Éva, doktoranda (PTE ÁJK) felszólalásában arra a kérdésre kereste a választ, hogy valóban megoldotta-e a Mediációs Irányelv az Unió mediációs parado-

xonját? A Mediációs Irányelv átültetésének összehasonlító kontextusba helyezett áttekintését követően a referátum a kötelezően ajánlott közvetítői eljárás mellett és ellen ható érveket vette vizsgálat alá. Megfontolásra érdemesnek tartaná a kötelezően ajánlott közvetítői eljárás egy-egy újabb jogterületre való kiterjesztését is a hazai szabályozásban, különösen a sérelemdíj iránt indított perek esetében.

A szekcióülés nyolcadik előadójaként *Miczán Péter*, doktorandusz (ELTE ÁJK) az új Ptk. által bevezetett intézmény, a bizalmi vagyongazdálkodás polgári eljárásjogi kapcsolódási pontjainak széleskörű áttekintését adta. A bizalmi vagyongazdálkodás két-tós – dologi jogi és kötelmi jogi – természete mellett a perbizomány közötti párhuzamokat és különbségeket vette górcső alá. Az előadásban hangsúlyt kapott az intézmény csoportos perléssel összefüggő szegmenseinek felvázolása is.

Csajági Tímea, doktoranda (ELTE ÁJK) referátumának fókuszában a kegyeleti igények egyes eljárásjogi kérdéseinek bemutatása állt. A kegyeleti jog speciális személyiségi jogi sajátosságainak feltárása mellett az előadó a közösséghez tartozással kapcsolatos sérelmek és a kegyeleti sérelmek összehasonlítását vette vizsgálat alá. *De lege feranda* javaslatokat fogalmazott meg kegyeleti igények érvényesítésére vonatkozóan a jogosultak körének jogalkotó által történő tágabb megvonására, mely véleménye szerint megoldást kínálna azon esetekre is, mikor a kegyeleti jogsértés a közérdekbe ugyan nem ütközik, de nincs olyan egyéb személy, aki felléphetne a kegyeleti jog megsértése miatt.

A kávészünetet követően a Polgári Eljárásjogi Szekció utolsó ülése *Azzola Katalin*, doktoranda (PTE ÁJK) „*A fizetési meghagyásos eljárás az új román Polgári eljárás törvénykönyvben*” című előadásával folytatódott. Az új román Polgári eljárás törvénykönyvbe illesztett bírósági peres eljárás alkalmazási területei, az eljárás részletszabályai, a fizetési meghagyás kibocsátásának esetei és a megsemmisítés iránti kérelemmel felül, a végrehajtási eljárás átfogó szabályairól nyerhettek bővebb ismereteket a konferencián a hallgatóság soraiban helyet foglaló érdeklődők.

Gyimesi Tamás Ferenc, doktorandusz (PPKE JÁK) az érvénytelenség és semmisség intézményét a jogerő szempontjából mutatta be. A Polgári Törvénykönyv hatályos szabályozását az EUMSZ 107. és 108. cikkének kontextusában elemezte, kitérve az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatára. Az előadó azon jogirodalmi álláspont mellett érvelt, mely az ítélet jogerőre emelkedését nem a rendelkező rész jogerőre emelkedésében, hanem a bíróságnak az ítéletben megállapított tényálláson alapuló döntésének jogerőre emelkedésében látja.

Tizenegyediként *Lugosi József*, doktorandusz (ELTE ÁJK) a „*Jogérvényesítés – igényérvényesítés*” című előadásában a jog (követelés) és igény kapcsolatának elemzését a jog (követelés) és az igény-fogalom megjelenésének a határon átnyúló vita-rendeles folyamatában (európai fizetési meghagyásos eljárásban, kisértékű követelések európai eljárásában és a fizetésképtelenségi eljárásban) vette vizsgálat alá. Az európai uniós rendeletekben a „jogérvényesítés” kifejezés szinonimája az „igényérvényesítés”. Tekintettel arra, hogy e körben csak pénzkövetelésről van szó (vagy az adóssal szembeni pénzkövetelésről), e kifejezések az európai uniós joganyag előírásai szerint – részben és egészben – a „követelés” érvényesítésével is leírhatóak.

A Polgári Eljárásjogi Szekció *Szigeti Krisztina*, doktoranda (PPKE JÁK) referátumával zárult. Egy hipotetikus kérdés megválaszolását intézte a doktorandusztársai

felé: amennyiben a bíróság tisztességes eljáráshoz való jog megsértése miatt jár el a bíróság, ez vajon alapjogi bírászkodásnak tekinthető-e? A tisztességes eljáráshoz való jog alapjogi és polgári jogi vetületeinek számba vételét követően az alapjogi bírászkodás megváltozott fogalmi elemeinek meghatározására tett kísérletet.

Összegzésként leszögezhető, hogy a plenáris ülés három előadásával és a két szekció összesen huszonhét referátumával igazán tartalmas és izgalmas konferencianapot hozott azon előadó doktoranduszok és érdeklődők számára, akik – komolyan gondolva a tudományos konferenciák lényegét: azaz a tudományos eszmecserét és diskurzust – végighallgatták a prezentációkat, hozzászólásukkal gazdagították mindannyiunk ismereteit, amely által esetlegesen egy-két újabb gondolat is született, akár épp a jövő évi ötödik közös találkozóhoz, együttgondolkodáshoz!

SURI Noémi – SZABÓ Sarolta
tudományos segédmunkatárs egyetemi docens